Lietas Nr. C14032315
Lietas arhīva Nr. C-0323-15

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Gulbenē 2015. gada 20. aprīlī

Gulbenes rajona tiesa šādā sastāvā:
tiesnese M. Bogdane,
ar tiesas sēžu sekretāri A.Upīti,
piedaloties prasītājai /pers. A/ un atbildētājam /pers. B/,
izskatīja atklātā tiesas sēdē civillietu /pers. A/ maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu bērna uzturam.

Aprakstošā daļa

2015. gada 4. martā Gulbenes rajona tiesā saņemts /pers. A/ (turpmāk tekstā - prasītāja) prasības pieteikums maza apmēra prasībā pret /pers. B/ (turpmāk tekstā - atbildētāju) par uzturlīdzekļu piedziņu bērna uzturam. 2015. gada 5. martā ievesta lieta.

Prasītāja prasības pieteikumā norāda, ka atbildētājs ir prasītājas bērna tēvs, bet bērna uzturēšanai līdzekļus nedod. Prasītāja bērnu uztur viena.

Prasītāja pamatojoties uz Civillikuma 179. pantu, MK 2013. gada 15. janvāra noteikumiem Nr. 37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" lūdz piedzīt no atbildētāja par labu viņai uzturlīdzekļus meitas /pers. C/ uzturam EUR 90,- ik mēnesi, bet ne mazāk kā 25 % no valstī noteiktās minimālās mēnešalgas, līdz meita sasniegs 18 gadu vecumu. Lūdz piedzīt uzturlīdzekļus no prasības pieteikuma iesniegšanas dienas tiesā.

Prasītāja norādījusi, ka meditācija nav notikusi, jo nav kontakta ar bērna tēvu.

Prasītāja norādījusi, ka nevēlas, lai notiktu uzklausīšana tiesas sēdē.

Atbildētājs rakstveida paskaidrojumā par prasību (lietas 15.-16.lapa) norādījis, ka prasību atzīst daļēji. Atzinis piedzenamo uzturlīdzekļu summu mēnesī EUR 60,- apmērā. Norādījis, ka prasītāja liedz tikšanos ar bērnu, tāpēc nepiedalās meitas uzturēšanā. Vēlas piedalīties meitas audzināšanā, un vēlas veikt analīzes. Atzīmējis, ka vēlas, lai notiktu uzklausīšana tiesas sēdē.

Tiesas sēdē prasītāja prasību uztur. Paskaidro, ka nevēlas, lai mainoties bērna vecumam, mainītos arī piedzenamo uzturlīdzekļu apmērs. Norāda, ka vēlas saņemt uzturlīdzekļus 25% apmērā no valstī noteiktās minimālās algas līdz bērna 18 gadu vecuma sasniegšanai. Pēc prasības celšanas tiesā - atbildētājs uzturlīdzekļus bērna uzturam nav devis. Izlīguma lietā nav, meditāciju izmantot nevēlas.

Tiesas sēdē atbildētājs prasību atzīst. Ir ieinteresēts slēgt izlīgumu, taču to nedarīs. Mediāciju izmantot nevēlas. Atzīst, ka nav devis uzturlīdzekļus no prasības celšanas dienas tiesā. Pastāv strīds saistībā ar saskarsmi ar bērnu. Norāda, ka viņa tiesības tiek ierobežotas. Nesniegs lietā savu mantisko stāvokli apliecinošus dokumentus. Lūgumus, pieteikumus neizsaka.

Motīvu daļa

Tiesa, pārbaudot rakstveida pierādījumus, uzklausot pušu paskaidrojumus tiesas sēdē, konstatē, ka maza apmēra prasība ir pamatota un apmierināma.

Ar lietā iesniegto dzimšanas apliecības kopiju (lietas 9. lapa) apstiprināts, ka /pers. C/, dzimušas /datums/, māte ir prasītāja, bet tēvs ir atbildētājs.

Atbildētājs tiesas sēdē pilnībā atzinis prasību. Tāpēc tiesa, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 193.panta piekto daļu, sprieduma motīvu daļā iekļaus tikai norādi uz normatīvajiem aktiem, pēc kuriem tiesa vadījusies.

Saskaņā ar Civillikuma 177. pantu vecākiem ir ne tikai tiesības, bet arī pienākums rūpēties par bērnu, jo līdz pilngadības sasniegšanai bērns ir vecāku aizgādībā. Rūpes par bērnu nozīmē arī bērnu uzturēt, tas ir, nodrošināt ēdienu, apģērbu, mājokli un veselības aprūpi, bērnu kopt, izglītot un audzināt, nodrošinot garīgo un fizisko attīstību, pēc iespējas ievērojot bērna individualitāti, spējas un intereses un sagatavojot bērnu sabiedriski derīgam darbam. Savukārt Civillikuma 179.pants nosaka, ka vecāku pienākums ir samērā ar viņu mantas stāvokli uzturēt bērnu un šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt, pie tam, pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2013. gada 15. janvāra noteikumiem Nr. 37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" - katra vecāka pienākums neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa ir ik mēnesi nodrošināt saviem bērniem minimālos uzturlīdzekļus katram bērnam no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai- 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Šajā gadījumā tiesa vadās pēc Civilprocesa likuma 192.pantā noteiktā, tiek ņemta vērā prasītājas prasības pieteikumā un tiesas sēdē izteiktā griba par uzturlīdzekļu apmēru.

No 2015. gada 1. janvāra saskaņā ar 2013. gada 27. augusta Ministru kabineta noteikumiem Nr. 665 „Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi" – minimālā mēneša darba alga normālā darba laika ietvaros ir noteikta 360 *euro*.

Lietā neatrodas atbildētāja materiālo stāvokli apliecinoši pierādījumi, taču tā kā prasība ir celta par minimālo uzturlīdzekļu piedziņu, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņu mantiskā stāvokļa, ko nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto iztikas minimumu un bērna vecumu, tad atbildētāja materiālajam stāvoklim šajā gadījumā nav izšķirošas nozīmes.

Uzturlīdzekļu piedziņa uzsākama no prasības pieteikuma iesniegšanas dienas tiesā – 2015. gada 4. marta. LR Augstākās tiesas Senāts 2007.gada 29.augustā lietā Nr.SKC- 556 ir atzinis, ka iztulkojot LR Satversmes 92.pantu un CPL 1.pantu saistībā ar Civillikuma

tiesību normām, kas izriet no ģimenes tiesiskajām attiecībām, tas ir, pielietojot tiesību normu tulkošanas sistēmisko metodi, prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu bērnu uzturam, tie piedzenami no brīža, kad celta prasība tiesā, jo ar prasības celšanas brīdi attiecīgā persona uzsāk savu ar likumu garantēto civilo tiesību aizsardzības realizāciju tiesā.

Prasītāja no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos atbrīvota saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punktu. Saskaņā ar Civilprocesa 42.panta pirmo daļu no atbildētāja par labu valstij piedzenami tiesas izdevumi – valsts nodeva un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 35. panta pirmās daļas 3. punktu - rēķinot to no uzturlīdzekļu maksājumu kopsummas par vienu gadu – EUR 1080,- vadoties no Civilprocesa likuma 34. panta pirmās daļas 1. punkta a) apakšpunkta - maksājamās valsts nodevas apmērs ir EUR 162,- (summa iegūta sekojoši: (EUR 90 x 12 mēneši) =EUR 1080,- x15% = EUR 162). Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 39. un 42.pantu, no atbildētāja par labu valstij piedzenami arī ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par prasības pieteikuma noraksta, tiesas pavēstu piegādi pusēm EUR 9,76 (lietas 2. lapa) apmērā.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 8., 42.-44., 97., 190.-193., 204.[1] ,205., 250.[26], 250.[27] pantiem, tiesa

n o s p r i e d a :

apmierināt prasību.

PIEDZĪT no /pers. B/, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, bērna /pers. C/, personas kods /personas kods/, uzturam 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas ik mēnesi, sākot no 2015. gada 4. marta līdz bērna 18 gadu vecuma sasniegšanai.

NOTEIKT, ka mainoties Latvijas Republikas Ministru Kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas apmēram attiecīgi mainās arī naudas izteiksmē noteikto piedzenamo līdzekļu apmērs bērna uzturam mēnesī.

Ar šo spriedumu pusēm tiek izskaidrots, ka saskaņā ar Civilprocesa likuma 203.panta ceturto daļu - ja pēc tam, kad likumīgā spēkā stājies spriedums, ar kuru no atbildētāja piespriesti periodiski maksājumi, mainās apstākļi, kas ietekmē maksājumu apmēra vai ilguma noteikšanu, katra puse ir tiesīga, iesniedzot jaunu prasību, prasīt maksājumu apmēra vai termiņa grozīšanu.

PIEDZĪT no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu valstij valsts nodevu EUR 162,- (viens simts sešdesmit divi *euro***),** kas jāiemaksā sekojošā kontā: Valsts kase, NMR 90000050138, konts LV55TREL1060190911200, BIC kods TRELLV22.

PIEDZĪT no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 9,76 (deviņi *euro* **un 76 centi),** kas jāiemaksā sekojošā kontā: Tiesu administrācija Mūkusalas ielā 41b, Rīgā NMR 90001672316 ar PVN apliekamās personas reģistrācijas Nr. LV 90001672316 saņēmēja iestāde; Valsts kase BIC kods: TRELLV22 konta Nr. LV51TREL2190458019000, ekonomiskās klasifikācijas kods 21499.

NOTEIKT atbildētājam spriedumam daļā par tiesas izdevumu piedziņu termiņu labprātīgai izpildei 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas. Samaksu apliecinoši dokumenti nekavējoties iesniedzami Gulbenes rajona tiesas kancelejā.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Vidzemes apgabaltiesā 20 dienu laikā no sprieduma pasludināšanas, ja pastāv kāds no Civilprocesa likuma 440.[2] pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem. Sūdzība iesniedzama Gulbenes rajona tiesā.

Pārsūdzības termiņš skaitāms no sprieduma pasludināšanas dienas – 2015. gada 20. aprīļa.

Tiesnese M.Bogdane